Roll No. Code No.16146

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016
Paper - 1, Dharmashastra

(याज्ञवल्क्यस्मृतेराचाराध्यायः-मिताक्षरासहितः-
आचाराध्यायः-आदितः विवाहप्रकरणान्तम्, वर्णजातिविवेकप्रकरणादाचाराध्यायसमाप्तिं यावत्)

Time : 3 hrs.) (Max. Marks: 100

(Write Answers in the Answer Booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे समानाङ्काः । 5 x 20 = 100

(१) ब्रह्मचारिधर्मान् संक्षेपेण प्रतिपादयत ।

(२) गर्भाधानाद्युपनयनान्तानां संस्काराणां कालान् प्रदर्शयत ।

(३) कीदृशी कन्योद्वाह्येति प्रतिपाद्य कन्यादातॄणां क्रमं प्रदर्शयत ।

(४) राजधर्मान् संक्षेपेण प्रतिपादयत ।

(५) शौचाचारविधीनुक्त्वा प्रतिलोमजान् निर्दिशत ।

(६) एकोद्दिष्टपार्वणश्राद्धयोः भेदं निरूप्य सपिण्डीकरणविधिं प्रतिपादयत ।

(७) अविप्लुतब्रह्मचर्यो लक्षण्यां स्त्रियमुद्वहेत् ।
अनन्यपूर्विकां कान्तामसपिण्डां यवीयसीम्।। इति श्लोकं मिताक्षरादिशा व्याख्यात ।

(८) द्रव्यशुद्धिविषये मिताक्षरोक्तं सर्वं विवृणुत ।

(९) स्नातकधर्मान् संक्षेपेण लिखत ।

(१०) अरिर्मित्रमुदासीनोऽनन्तरस्तत्परः परः ।
क्रमशो मण्डलं चिन्त्यं सामादिभिरुपक्रमैः।। इति श्लोकं सप्रसङ्गं व्याख्यात

OOO

Roll No. Code No.16147

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016
Paper - 2, Dharmashastra
(कौटलीयार्थशास्त्रस्य प्रथमाधिकरणम्, गौतमधर्मसूत्रं सम्पूर्णम् च)

Time : 3 hrs.) (Max. Marks: 100

(Write Answers in the Answer Booklet only)

विभागः - 'क'- कौटिलीयार्थशास्त्रम्

I. पञ्च प्रश्नान् समाधत्त। **5 x 10 = 50**

(१) विद्यासु आन्वीक्षिकीविद्यायाः विद्यात्वमुपादेयत्वञ्च प्रतिपादयत ।

(२) यथाशास्त्रममात्योत्पत्तिं प्रदर्शयत ।

(३) कौटलीयदिशा गूढपुरुषोत्पत्तिं विवृणुत ।

(४) मन्त्रस्वरूपं प्रतिपाद्य तदधिकारं प्रदर्शयत ।

(५) यथाशास्त्रं राजपुत्ररक्षणविधिं विवृणुत ।

(६) स्वाधीतग्रन्थदिशा राज्ञः कर्त्तव्यानि प्रतिपादयत ।

(७) कौटलीयदिशा दूतप्रणिधिं विवेचयत ।

(८) प्रदीपः सर्वविद्यानामुपायः सर्वकर्मणाम् ।
आश्रयः सर्वधर्माणां शश्वदान्वीक्षिकी मता।। इति कारिकां सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

विभागः - 'ख'- गौतमधर्मसूत्रम्

II. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः। **3 x 10 = 30**

(१) वानप्रस्थधर्मान् गौतमोक्तान् प्रतिपादयत ।

(२) स्नातकस्वरूपमुल्लिख्य तद्धर्मान् लिखत ।

(३) गौतमोक्तदिशा राजधर्मान् विवृणुत ।

(४) स्वाधीतग्रन्थदिशा आपद्धर्मान् प्रतिपादयत ।

(५) वर्णानामशौचव्यवस्थां गौतमोक्तदिशा प्रदर्शयत ।

III. द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ । **2 x 10 = 20**

(१) ब्रह्मवधप्रायश्चित्तं गौतमानुसारेण विवृणुत ।

(२) स्वाधीतग्रन्थदिशा साक्षिस्वरूपं निर्दिश्य साक्षिणां कार्याकार्यं विवेचयत ।

(३) गौतमधर्मसूत्रस्य प्राचीनत्वं वैशिष्ट्यञ्च प्रतिपादयत ।

(४) गौतमोक्तान् संस्कारान् विचारयत ।

OOO

Roll No. | Code No.16148

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016
Paper - 3, Dharmashastra
(मीमांसापरिभाषा, निर्णयसिन्धोः प्रथमपरिच्छेदः च)

Time : 3 hrs.) (Max. Marks: 100

(Write Answers in the Answer Booklet only)

विभागः - 'क'- मीमांसापरिभाषा

I. पञ्च प्रश्नान् समाधत्त । **5 x 10 = 50**

(१) ब्राह्मणवाक्यानां स्वरूपं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।

(२) विधिभेदान् प्रदर्श्य नियमपरिसंख्ययोः भेदं प्रदर्शयत ।

(३) प्रतिपत्तेः स्वरूपं प्रदर्श्य तद्भेदान् सोदाहरणं विवृणुत ।

(४) अर्थकर्म-गुणकर्मणोः भेदान् सोदाहरणं प्रदर्शयत ।

(५) भावनायाः स्वरूपं विलिख्य शाब्दीभावनायाः अंशत्रयं विवृणुत ।

(६) स्वाधीतग्रन्थदिशा संख्यया कर्मभेदं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।

(७) नामधेयस्य निमित्तचतुष्टयं यथाग्रन्थं विवेचयत ।

(८) श्रुत्यादिक्रमाणां नियामकत्वं सोदाहरणं प्रदर्शयत ।

विभागः - 'ख'- निर्णयसिन्धोः प्रथमपरिच्छेदः

II. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः। **3 x 10 = 30**

(१) कालस्य षोढाभेदान् प्रदर्श्याब्दानामुपयोगं प्रदर्शयत ।

(२) तिथिस्वरूपं प्रदर्श्य खर्वादिवाक्यस्योपयोगं प्रतिपादयत ।

(३) स्मार्त्तवैष्णवभेदेन एकादश्युपवासं व्यवस्थापयत ।

(४) ग्रहणकालं निरूप्य तत्र भोजनव्यवस्थां लिखत ।

(५) इष्टेः कालं निरूपयत ।

III. द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ । **2 x 10 = 20**

(१) मासभेदान् प्रदर्श्य तेषामुपयोगं प्रदर्शयत ।

(२) नक्तैकभक्तयोः स्वरूपं कालश्च प्रदर्शयत ।

(३) पशुयागसोमयागयोः कालं कमलाकरदिशा निरूपयत ।

(४) प्रतिमास्वरूपं विचार्य व्रतारम्भकालं निर्दिशत ।

OOO

Roll No.

Code No.16149

Directorate of Distance Education

Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016

Paper - 4, Dharmashastra

(जीमूतवाहनकृतो दायभागः)

Time : 3 hrs.) (Max. Marks: 100

(Write Answers in the Answer Booklet only)

I. **केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः।** 5x20 =100

(१) दायभागस्य स्वरूपमुल्लिख्य तस्य कालं प्रतिपादयत ।

(२) एकपितृकाणां सवर्णानुलोमपरिणीतस्त्रीजातानां पुत्राणां विभागप्रकारं प्रदर्शयत ।

(३) पुत्रभेदान् प्रदर्श्य पुत्रिकायां कृतायामौरसे समुत्पन्ने तयोर्विभागप्रकारं प्रतिपादयत ।

(४) संसृष्टधनविभागप्रकारं प्रदर्शयत ।

(५) विभागानधिकारिणः विवृणुत ।

(६) अविभाज्यधनानि प्रतिपादयत ।

(७) अप्रजःस्त्रीधनाधिकारिणां क्रमं निरूपयत ।

(८) जीमूतवाहनमते स्वत्वस्य शास्त्रीयत्वं सप्रमाणं प्रदर्शयत ।

(९) जन्मस्वत्ववादं निरस्य स्वाम्युपरमस्वत्ववादं जीमूतवाहनदिशा प्रतिपादयत ।

(१०) विभागकाले निह्नुतस्य पश्चादागतस्य विभागप्रकारं विवेचयत ।

OOO

Roll No. Code No.16150

Directorate of Distance Education

Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016

Paper - 5, Dharmashastra

(याज्ञवल्क्यस्मृतेः व्यवहाराध्यायः-आदितः दिव्यप्रकरणान्तः, दायभागप्रकरणात् ग्रन्थसमाप्ति यावत् च)

Time : 3 hrs.) (Max. Marks: 100

(Write Answers in the Answer Booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः। **5x20 =100**

(१) विवादपदानि यथाग्रन्थम् आलोचयत ।

(२) 'अर्थशास्त्रात्तु बलवद्धर्मशास्त्रमिति स्थितिः' इति वचनं विवेचयत ।

(३) क्रियापादं साध्यसिद्धिपादं च विचारयत ।

(४) अपुत्रधनाधिकारिक्रमं विचारयत ।

(५) स्वत्वं लौकिकं शास्त्रैकसमधिगम्यं वा इति मिताक्षरादिशा विवेचयत ।

(६) स्त्रीसङ्ग्रहणविवादपदमालोचयत ।

(७) औरसपुत्रधनभागितां विचारयत ।

(८) दत्तकपुत्रधनाधिकारं प्रदर्शयत ।

(९) साक्षिप्रश्नविधिं प्रदर्शयत ।

(१०) ऋणादानविवादपदमालोचयत ।

OOO